

Vuosiraportti 2022

DEMO
FINLAND

Taitto: Salla Vasenius

© **Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö - Demo Finland 2023**

Kannen kuva:

Ryhmä mosambikilaisia kansanedustajia vieraili Suomessa toukokuussa 2022. Kuva: Demo Finland

Sisällys

Demokratia on edellytys globaalille turvallisuudelle	4
Demo Finlandin muutosteoria	5
Demo Finlandin ohjelmat	7
Poimintoja tuloksistamme	10
Tavoite 1: Ohjelmalliset, inklusiiviset ja demokraattiset puolueet ovat vahvistuneet	10
Tavoite 2: Puolueiden välinen vuoropuhelu on lisääntynyt	17
Tavoite 3: Puolueiden sitoutuminen demokratiatukeen näkyy politiikassa	20
Vaikuttamistyö ja viestintä	22
Hallinto ja talous	25

Demokratia on edellytys globaalille turvallisuudelle

Venäjän hyökkäys Ukrainaan vuonna 2022 rapautti sääntöpohjaista kansainvälistä järjestelmää ennennäkemättömällä tavalla ja muutti keskustelua demokratiasta ympäri maailmaa. On entistä selvempää, että demokratia on edellytys globaalille turvallisuudelle ja että tukemalla demokratiaa rakennamme pohjaa vakaammalle ja rauhanomaisemmalle maailmalle. Demokratiaa ja turvallisuutta ei voi erottaa toisistaan.

Demokratian tilan heikentyminen ympäri maailmaa jatkui vuonna 2022. Kansainvälisen demokratian tilaa monitoroivan V-Dem-instituutin tilastojen mukaan vain 13 prosenttia maailman väestöstä asui liberaaleissa demokratioissa vuonna 2022. Vain 14 valtiota oli kehittymässä demokraattisempaan suuntaan, kun taas 42 oli muuttumassa autoritaarisempaan suuntaan. V-Dem myös osoitti, että ensimmäistä kertaa yli kahteen vuosikymmeneen maailmassa oli enemmän suljettuja autokratioita kuin liberaaleja demokratioita. Sen mukaan keskimäärin yksilön kokeman demokratian taso maailmassa on taantunut vuoden 1986 tasolle.

Yllättävistä ja haastavista olosuhteista huolimatta Demo Finland on jatkanut menestyksekkäästi työtä visionsa toteuttamiseksi, jossa kaikilla on mahdollisuus osallistua yhdenvertaisesti demokraattiseen päätöksentekoon. Se jatkaa työskentelyä tämän tavoitteen saavuttamiseksi vahvistamalla politiikassa aliedustettujen ryhmien, kuten naisten, nuorten ja vammaisten ihmisten ääntä.

Demokratian kohtaamat haasteet näkyivät vuonna 2022 myös monissa Demo Finlandin toimintamaissa. Myanmarin vuonna 2021 tapahtuneen sotilasvallankaappauksen jälkeen maan turvallisuustilanne heikkeni edelleen. Tunisiassa presidentti uudelleenkirjoitti keskeiset lait yrittäen sulkea poliittiset puolueet päätöksenteon ulkopuolelle. Samalla saavutettiin kuitenkin monia hyviä tuloksia aina onnistumisista vammaisten ihmisten aseman edistämiseksi kenialaisissa puolueissa Suomen ja Mosambikin parlamenttien välisten suhteiden vahvistamiseen kahdenvälisen vierailujen kautta.

On ollut rohkaisevaa nähdä, että Suomi on jatkanut sitoutumistaan demokratian vahvistamiseen kansainvälisesti. Syyskuussa 2022 kaikkien Pohjoismaiden ulkoministerit antoivat yhteisen julkilausuman, jossa korostettiin demokratian tukemisen ja suojelemisen merkitystä maailmanlaajuisesti. Lisäksi Suomen hallitus julkaisi periaatepäätöksen demokriapolitiikasta 2020-luvulla, jossa se korosti Suomen sitoutumista demokratian tukemiseen vahvistamalla poliittisia puolueita ja parlamentteja kansainvälisesti monipuoluepohjalta.

Tämä vuosiraportti esittelee Demo Finlandin työn tuloksia vuonna 2022. Demo Finland on järjestönä ainutlaatuinen, sillä sen omistavat kaikki yhdeksän eduskunnassa edustettuna olevaa puoluetta. Tämä on osoitus monipuoluedialogin tärkeästä merkityksestä – ja vankasta sitoutumisesta demokratian vahvistamiseen maailmanlaajuisesti.

Gary Klaukka
Toiminnanjohtaja

Osallistujia Tunisian politiikkakoulun koulutusviikonlopussa. Kuva: CEMI

Demo Finlandin muutosteoria

Perustamisestaan lähtien Demo Finland on keskittynyt poliittisten puolueiden tukemiseen ja sen työ on perustunut kahteen pilariin: monipuoluedialogiin ja politiikassa aliedustettujen ryhmien, erityisesti naisten ja nuorten, poliittisen osallistumisen tukemiseen.

Demo Finlandin strategia vuosille 2021–2025 on rakennettu järjestön vahvuuksille sen ainutlaatuisen tehtävä huomioiden. Monipuoluedialogi, aliedustettujen ryhmien mukaan ottaminen politiikkaan ja vahvemman demokration tukipolitiikan edistäminen ovat strategian keskeisiä tavoitealueita. Kumppanuudet perustuvat pitkäaikaisiin sitoumuksiin, jotka edistävät strategiassa asetettuja ohjelmallisia tavoitteita.

Monipuoluedemokratia vaatii elinvoimaisia, edustuksellisia ja ohjelmallisia puolueita, jotka voivat hoitaa monitahoista rooliaan poliittisen järjestelmän ytimessä. Puolueilla on tärkeä rooli kansalaisten tarpeiden ja toiveiden tunnistamisessa ja erityisesti niiden kanavoimisessa päätöksentekoon, eri ryhmien välisten eturistiriitojen sovittamisessa ja päätöksentekoa ohjaavien uskottavien poliittisten ohjelmien tuottamisessa. Lisäksi kansalaisten ja poliittisten johtajien yhteisenä foorumina ne varmistavat demokration toimivuuden pitkällä aikavälillä.

Vallassa ollessaan puolueet kantavat vastuun päätöksenteosta, ja oppositiossa niiden tulee arvioida hallituksen toimintaa ja vaatia päättäjiltä perusteita ratkaisuilleen. Kun puolueet onnistuvat näissä tehtävissä ja toimivat osallistavalla ja yhteistyökykyisellä tavalla, ne turvaavat demokration hyvinvoinnin. Vastaavasti epäonnistuminen voi johtaa yhteiskunnalliseen epäluottamukseen, eriarvoisuuteen ja korruptioon. Puolueet ovat Demo Finlandin ohjelmien ensisijaisia sidosryhmiä, koska niiden rooli demokraattisissa järjestelmissä on korvaamaton.

Alla on kuvattu Demo Finlandin muutosteoria kokonaisuudessaan.

The overall Theory of Change of Demo Finland

1 Political parties are more inclusive, programmatic and democratic

We assume that policy-based and inclusive parties contribute to a politics of accountability and more democratic societies.

We assume that inclusive parties reflect better the diversity of societies and contribute to the realization of civil and political rights.

2 Political parties perform strengthened multi-party dialogue

We assume that when political parties practise dialogue, they can enhance the weight, trustworthiness and transparency of political system and decrease polarization and conflicts.

We assume that when political parties reach agreements through dialogue, the decisions are more sustainable and less likely to be reversed with a change of power.

3 Finnish parliamentary parties' commitment to democracy support translates into strengthened policies

We assume that when political parties and government officials have increased knowledge and awareness of the modalities and opportunities for democracy support, it will lead to more effective policies in support of democracy.

Overall goal: Strengthened and inclusive multi-party democracy

Demo Finlandin ohjelmat

Etiopia

Kumppanit: Network of Ethiopian Women's Associations (NEWA), Ethiopian Women with Disabilities National Association (EWDNA)

Demo Finland on tehnyt yhteistyötä NEWA:n kanssa vuodesta 2019 alkaen vahvistaakseen naisten poliittista osallistumista Etiopiassa monipuoluepohjalta. Ennen vuoden 2021 vaaleja ohjelma tuki naisten aktiivista osallistumista vaaleihin sekä äänestäjinä että ehdokkaina alueellisella ja valtakunnallisella tasolla. Vaalien jälkeen se on keskittynyt vahvistamaan naispoliitikkojen merkityksellistä osallistumista päätöksentekoprosesseihin. Ohjelman tavoitteena on, että naiset ovat aktiivisesti mukana puolueissa ja poliittisissa prosesseissa kohdealueilla. Ohjelmaa on toteutettu kansallisella tasolla Addis Abebassa ja alueellisella tasolla Oromiassa ja Benishangul-Gumuzissa, ja sen toimintaan kuuluu naispoliitikkojen koulutuksia, tietoisuuden lisäämistä vammaisten ihmisten poliittisesta osallistumisesta sekä koulutusmateriaalien tuottamista.

Kenia

Kumppani: Westminster Foundation for Democracy (WFD)

Vuodesta 2020 lähtien Demo Finland ja WFD ovat tukeneet Kenian puolueiden osaamista vammaisten henkilöiden osallistamisessa. Lisäksi toiminnalla on vahvistettu vammaisten henkilöiden kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia. Hankkeen toimintaan kuuluu koulutusta puolueiden edustajille vammaisten ihmisten osallisuudesta ja osallistumisen tärkeydestä demokratiassa. Puolueille kerrotaan haasteista, joita vammaiset ihmiset kohtaavat politiikassa, ja niitä tuetaan vammaisten ihmisten osallisuuden vahvistamisessa kaikkeen politiikkaan. Lisäksi hanke vahvistaa kansalaisjärjestöjen kykyä tehdä vaikuttamistyötä puolueiden ja muiden vastuutahojen parissa vammaisten ihmisten poliittisen osallistumisen edistämiseksi.

Mosambik

Kumppanit: Instituto para Democracia Multipartidária (IMD), Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD)

Demo Finland on kumppaneidensa kanssa tukenut kaivannaisteollisuuden ja luonnonvarojen demokraattista hallintoa Mosambikissa vuodesta 2017 lähtien. Hankkeen tavoitteena on vahvistaa parlamentin ja kuuden maakuntaparlamentin valvontaroolia kaivannaisteollisuudessa ja lisätä niiden valmiuksia arvioida nykyisen luonnonvarojen hallintaa koskevan lainsäädännön täytäntönpäytäntöä. Hankkeessa on järjestetty koulutuksia parlamentin keskeisille valiokunnille, ja valiokuntien jäsenet ovat myös vierailleet kaivannaisteollisuuden vaikutuspiirissä olevissa yhteisöissä ja käyneet keskusteluja kansalaisten kanssa kaivannaisteollisuuden vaikutusten arvioimiseksi. Lisäksi on perustettu avoimen ja rakentavan vuoropuhelun foorumi, jossa kansallisen ja maakuntatason parlamentaarikot voivat jakaa tietoa ja keskustella.

Myanmar

Kumppani: Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD)

Demo Finland ja NIMD toteuttivat demokratiakoulutusta ja tukivat puolueiden välistä yhteistyötä Myanmarissa vuosina 2014–2021. Helmikuussa 2021 tapahtuneen sotilasvallankaappauksen jälkeen toiminta keskeytettiin, kunnes löydettiin uusia keinoja tukea Myanmarin demokraattisia toimijoita. Vuoden 2022 aikana koulutukset käynnistettiin uudelleen verkossa sekä maan ulkopuolella. Ne keskittyvät poliittisten toimijoiden osaamisen vahvistamiseen demokratian keskeisten periaatteiden ja prosessien osalta sekä demokraattisten dialogiprosessien tukemiseen alueellisella tasolla. Koulutusten osallistujat rekrytoitiin aikaisemman ohjelman alumniverkostosta, ja kiinnostus koulutuksiin osallistumista kohtaan lisääntyi vuoden mittaan.

Somalia

Kumppani: The Oslo Center, Puntland Development and Research Center (PDRC)

Vuodesta 2022 alkaen Demo Finland on mukana yksivuotisessa, The Oslo Centerin johtaman konsortion toteuttamassa hankkeessa, joka tarjoaa teknistä tukea puolueiden muodostamiselle ja edistää naisten poliittista osallistumista. Hanke on suunnattu kaikille poliittisille toimijoille, ja sen tavoitteena on vahvistaa osallistavaa monipuolueyhteistyötä. Hankkeen aikana koulutetaan vaa-leilla valittuja ja ehdolle pyrkiviä naisvaltuutettuja ja puolueiden naisjäseniä sekä tuetaan naisten järjestäytymistä puolueissa ja kansalaisyhteiskunnassa. Lisäksi hanke tukee naisten verkostoitumista yli puoluerajojen ja naisten yhteistyötä muiden keskeisten sidosryhmien kanssa.

Sri Lanka

Kumppani: One Text Initiative (OTI)

Demo Finland on yhteistyössä OTI:n kanssa tukenut naisten paikallistason poliittista osallistumista Sri Lankassa vuodesta 2019 alkaen. Hanke käynnistyi sen jälkeen, kun Sri Lanka otti käyttöön paikallistasolla uuden sukupuolikiintiön, mikä lisäsi naisten osuutta paikallisvaltuustoissa huomattavasti. Yhdessä kaikkien paikallistason poliitikkojen koulutuksesta vastaavan Sri Lanka Institute of Local Governancen (SLILG) kanssa OTI on kouluttanut naisvaltuutettuja vahvistaen demokratiassa tarvittavia tietoja ja taitoja sekä valtuutettujen ymmärrystä heidän roolistaan paikallisvaltuustoissa. Lisäksi hanke tukee puoluerajat ylittävää yhteistyötä ja dialogia eri poliittisten toimijoiden välillä.

Tunisia

Kumppanit: Centre des Etudes Méditerranéennes et Internationales (CEMI), Netherlands Institute for Multiparty Democracy (NIMD)

Demo Finland tukee Tunisian politiikkakoulua, joka kokoaa yhteen nuoria eri puolueista ja kansalaisjärjestöistä ja tarjoaa heille tietoa ja käytännön työkaluja politiikasta ja yhteistyöstä yli puoluerajojen. Poliitiikkakoulun alumneja on yli 500, ja heidän osaamistaan vahvistetaan entisestään

alumnikoulutuksissa. Tunisian poliittinen tilanne on vaikea, sillä maan presidentti on vienyt maata autoritaariseen suuntaan. CEMI perusti vuonna 2021 uuden dialogialoitteen, joka kokoaa yhteen puolueissa ja kansalaisjärjestöissä toimivia aktiivisia nuoria, jotta heidän äänensä saadaan kuuluviin tässä uudessa poliittisesti haastavassa tilanteessa. Tunisian politiikkakoulu järjestää myös julkisia väittelyitä ja poliittisia keskusteluja ajankohtaisista aiheista.

Sambia

Kumppanit: Zambia National Women's Lobby (ZNWL), Disability Rights Watch (DRW)

Demo Finland ja ZNWL ovat tehneet yhteistyötä vahvistaakseen naisten osallistumista paikallistason politiikkaan vuodesta 2013 alkaen. Hankkeessa on koulutettu naispoliitikkoja ja tuettu heidän yhteistyötään ja verkostoitumistaan yli puoluerajojen. Naisten monipuoluefoorumeita on perustettu niin paikallisella kuin valtakunnallisella tasolla ja niiden työ jatkuu, vaikka Demo Finlandin tukema hanke päättyi vuonna 2022.

Vuodesta 2020 lähtien Demo Finland on yhdessä ZNWL:n ja DRW:n kanssa vahvistanut osallistavaa monipuoluejärjestelmää ja erityisesti vammaisten henkilöiden tasavertaisia mahdollisuuksia politiikassa. Hankkeessa on tuettu vammaisten poliitikkojen verkoston perustamista, minkä lisäksi kehitetään puolueiden taitoja vammaisten ihmisten osallistamisessa toimintaansa sekä vammaisten ihmisten osallisuuden huomioivien strategioiden ja toimintasuunnitelmien kehittämisessä.

Suomi

Suomessa Demo Finland vahvistaa puolueiden ymmärrystä demokratiatuesta ja sitoutumista siihen sekä monipuoluedialogin edistämiseen. Demo Finland tukee myös puolueiden inklusiivisuutta järjestämällä koulutuksia esimerkiksi puolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen sekä naisjärjestöjen osaamisen vahvistamiseksi. Demokratia-akatemia poliittisille nuoriso- ja opiskelijajärjestöille järjestetään vuosittain lisäämään nuorten poliitikkojen ymmärrystä demokratiasta ja siihen liittyvistä kysymyksistä sekä luomaan turvallista tilaa dialogille. Vuonna 2022 Demo Finland aloitti työn suomalaisten puolueiden tukemiseksi vammaisten ihmisten poliittisen osallistumisen edistämiseksi.

Demo Finlandin vuosi 2022 numeroina:

Demokratiatukiohjelmaa
9 maassa (mukaan
lukien Suomessa)

101 puoluetta
on saanut tukea

1527 naispoliitikkoa
ja 1174 miespoliitikkoa
tavoitettu kansainvälisissä
ohjelmissa

Poimintoja tuloksistamme

Tavoite 1: Ohjelmalliset, inklusiiviset ja demokraattiset puolueet ovat vahvistuneet

Yhteiskuntien monimuotoisuuden heijastamiseksi ja kansalaisia edustavan roolinsa vahvistamiseksi poliittisten puolueiden on edistettävä aliedustettujen ryhmien pääsyä päätöksentekoon sen eri tasoilla. Puolueiden on varmistettava naisten, nuorten, vammaisten ihmisten ja vähemmistöihin kuuluvien osallisuus. Toimivassa monipuoluedemokratiassa sekä kansalaisyhteiskunnissa ja poliittisissa oikeuksien koskevan kansainvälisen yleissopimuksen mukaan jokaisella kansalaisella on oikeus osallistua päätöksentekoon, joten osallisuus on tavoite itsessään. Lisäksi päätöksenteon laatu on parempaa, kun edustettuna on moninaisempia ääniä ja kokemuksia. Demo Finland kannustaa puolueita kehittämään strategioita politiikassa aliedustettujen ryhmien osallistamiseen ja tarjoaa tukea näihin ryhmiin kuuluville poliitikoille.

Puolueiden on vastattava äänestäjensä toiveisiin ja tehtävä politiikkaa, jolla ne kantavat vastuunsa kansalaisia kohtaan. Demo Finland tukee puolueita strategisessa ajattelussa, ohjelmatyössä, osallisuuden edistämiseksi ja demokratian periaatteiden omaksumisessa. Puolueita koulutetaan ohjelmallisesta strategiatyöstä, minkä lisäksi niiden sisäistä demokraattisuutta vahvistetaan ja niiden dialogia kansalaisyhteiskunnan kanssa tuetaan.

Puolueiden sisäisen demokraattisuuden tukemiseksi Demo Finland on vuonna 2022 lähes kaikissa ohjelmissaan vahvistanut erityisesti puolueissa toimivien naisten, nuorten tai vammaisten henkilöiden tietoja ja taitoja. Eri maissa on järjestetty koulutusta demokratiassa tarvittavista taidoista ja demokraattisista arvoista. Yhteensä 2 435 naista, nuorta, vammaista ihmistä ja muuta puolueaktiivia on saanut koulutusta, jonka tavoitteena on osallisuuden edistäminen puolueissa.

Yhteensä 2 435 naista, nuorta, vammaista ihmistä ja muuta puolueaktiivia on saanut koulutusta, jonka tavoitteena on osallisuuden edistäminen puolueissa.

Sen lisäksi, että Demo Finland on tukenut aliedustettuihin ryhmiin kuuluvien poliitikkojen osaamista, se on kannustanut puolueita kehittämään strategioita näiden ryhmien osallistamisen edistämiseksi. Puolueiden kanssa on järjestetty koulutuksia, työpajoja ja vaikuttamistapaamisia.

Tunisiassa nuoret poliitikot, naispoliitikot ja kansalaisyhteiskunnan toimijat syvensivät osaamistaan esimerkiksi lainsäädännöstä, oikeusvaltioperiaatteesta, ihmisoikeuksista, paikallishallinnosta, sukupuolten tasa-arvosta ja julkishallinnosta. Heitä rohkaistiin myös aktiiviseen osallistamiseen puolueissa ja kansalaisjärjestöissä. Vuoden 2022 aikana järjestettiin 16 koulutusta, jotka vahvistivat osallistujien tietoja ja taitoja politiikassa tarvittavista aiheista. Koulutuksiin osallistui puolue toimijoiden lisäksi edustajia 14 eri kansalaisjärjestöstä. Koulutusten jälkeen yhteensä 69 osallistujasta 63 koki pystyvänsä osallistumaan puolueidensa päätöksentekoon aikaisempaa paremmin.

Sambiassa järjestettiin vammaisten ihmisten poliittiseen osallistamiseen liittyviä koulutus-tilaisuuksia Lusakassa ja Mansassa. Koulutuksissa keskityttiin aiempien koulutusten aikana hankittujen taitojen hyödyntämiseen vaikuttamistyössä, yhteisöjen parissa tehtävässä työssä sekä

Miten keräämme tietoa työmme tuloksista?

Keräämme palautetta kaikkien koulutusten yhteydessä. Kysymme osallistujilta, miten he pystyvät hyödyntämään oppimaansa jatkossa ja ovatko he saaneet vinkkejä siitä, miten omaa työtä poliitikkona sekä yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa voisi parantaa.

Joissain hankkeissa on ollut mahdollista mitata osallistujien tietotason nousua testeillä. Kaikkialla koulumaiset kokeet eivät kuitenkaan toimi, eikä se aina ole tarkoituksenmukaista. Yhtenä tiedonkeruumenetelmänä hyödynnämme myös ryhmäkeskusteluja, joissa osallistujat refleктоivat oppimaansa ja me saamme tietoa siitä, mitä vaikutusta koulutuksella on ollut. Toisaalta pyrimme myöhemmin seuraamaan esimerkiksi sitä, ovatko osallistujat päässeet etenemään vastuullisempiin tehtäviin päätöksenteossa tai puolueissaan.

Jos hankkeeseen kuuluu puolueiden yhteistyöfoorumien toimintaa, seuraamme muun muassa sitä, minkälaisia yhteisesti tuotettuja julkilausumia, kannanottoja tai muita aloitteita puolueet yhdessä tekevät.

poliittisten oikeuksien puolustamisessa ja edistämisessä. Koulutusten seurauksena osallistujat pystyivät hahmottamaan, miten he olivat käyttäneet taitojaan ja tietojään osallistuessaan vammaisia ihmisiä koskeviin aloitteisiin ja keskusteluihin esimerkiksi erilaisissa paikallistason komiteoissa. Osallistujat laativat myös itselleen toimintasuunnitelmia toteutettaviksi vuosina 2022–2026 paikallisyhteisöissä sekä sitoutuivat kehittämään yhteisen vaikuttamistyön suunnitelman.

Lisäksi yhteensä 20 osallistujaa osallistui vammaisten poliitikkojen mentorointiohjelmaan, joka toteutettiin kolmen kuukauden aikana sekä Lusakassa että Mansassa. Mentoroitavien osaaminen ohjelmassa käsitellyistä aiheista kasvoi, ja eri toimijoiden välinen kanssakäyminen ja keskustelu tarjosivat mentoroitaville mahdollisuuksia yhteiskunnalliseen osallistumiseen myös mentorointiohjelman ulkopuolella. Mentoroitavat sopivat tekevänsä jatkossa yhteistyötä vaikuttamistyössä ja tukevansa toisiaan.

Puolueille järjestetyt koulutukset ja työpajat vammaisten henkilöiden osallisuuden edistämisestä ja osallisuussuunnitelmista auttoivat puolueita tunnistamaan puutteita omissa rakenteissaan ja prosesseissaan sekä toimenpiteitä niiden korjaamiseksi. Puolueet sopivat myös puoluerajat ylittävästä yhteistyöstä vammaisten henkilöiden osallistumisen vahvistamiseksi politiikassa.

Vuoden loppuun mennessä viisi puoluetta oli aloittanut prosessin omien sääntöjensä ja käytäntöjensä tarkistamiseksi osallisuuden näkökulmasta ja aikaisempien suositusten toimeenpanemiseksi, ja neljä puoluetta oli perustamassa puolueen sisäistä vammaisjärjestöä. Seitsemän puoluetta oli nimennyt ohjelmassa koulutettuja jäseniään edistämään vammaisten ihmisten osallistamista paikallistoiminnassaan. Lisäksi osallisuussuunnitelmia laadittiin kymmenen ohjelmaan osallistuvan puolueen kanssa.

Keniassa vuosi 2022 oli vaalivuosi, ja Demo Finlandin ja WFD:n ohjelmassa jatkettiin aktiivisesti yhteistyötä 13 puolueen kanssa. Näiden lisäksi ohjelman koulutuksissa ja tapaamisissa oli epävirallisesti mukana kolme uutta kumppanipuoluetta. Kaikki 13 puoluetta saivat vaaliviranomaisilta luvan osallistua vaaleihin, mikä vahvisti, että niiden puolueasiakirjat olivat vaalilain mukaisten vammaisten osallistumisesta koskevien säännösten mukaisia.

Lisäksi puolueet helpottivat vammaisten ihmisten pääsyä ehdolle elokuun 2022 vaaleissa luopumalla ehdokasmaksuista ja myöntämällä vammaisille ehdokkaille tukia. Myös politiikassa aliedustetuille ryhmille varatuille paikoille nimitettiin aikaista enemmän vammaisia ehdokkaita. 35 vammaista poliitikkoa nimitettiin jäseniksi maakuntavaltuustoihin ja kolme kansanedustajiksi. Neljä vammaista poliitikkoa valittiin vaaleissa maakuntavaltuustoihin ja yhdeksän kansanedustajiksi, mikä osoittaa, että puolueet ovat onnistuneet edistämään vammaisten ihmisten toimintaedellytyksiä politiikassa.

Etiopiassa pidettiin syyskuussa poliittisen johtajuuden vahvistamiseen tähtääviä koulutuksia naispoliitikoille Addis Abebassa, Oromiassa ja Benishangul-Gumuzissa. Koulutukset keskittyivät erityisesti sukupuolen rooliin politiikassa ja naisjohtajuuteen Etiopian kontekstissa. Koulutusten alussa ja lopussa tehdyt arvioinnit osoittivat huomattavaa tiedon lisääntymistä ja vahvistunutta ymmärrystä naisten poliittisesta johtajuudesta. Monipuoluepohjalta toteutetut, vuorovaikutteiset työpajat sekä kokemustenvaihto nuorisopoliitikkojen kanssa tarjosivat alustan oppositio- ja hallituspuolueiden edustajien sekä nuorten ja poliitikkojen väliselle yhteistyölle.

Hanke tavoitti yli 430 vammaista tyttöä ja naista keskustelutilaisuuksissa, joiden tavoitteena oli lisätä ymmärrystä yhteisöissä vammaiskysymyksistä sekä vahvistaa vammaisten ihmisten tietoa oikeuksistaan ja osallistumisensa tärkeydestä yhteiskunnan eri osa-alueilla.

Etiopian Oromiassa järjestetyn koulutuksen osallistujia. Kuva: NEWA

Kunnanvaltuutettujen koulutus Polonnaruwassa, Sri Lankassa. Kuva: OTI

Sri Lankassa järjestettiin koulutuksia paikallisvaltuustojen naisjäsenien tietojen ja taitojen vahvistamiseksi. Ohjelmassa koulutettujen valtuutettujen määrä lisääntyi 302:sta 361:een. Koulutuksia edeltävät ja niiden jälkeen tehtävät testit osoittivat, että valtuutettujen keskimääräinen tietotaso nousi 58 prosentista 87 prosenttiin. Haastatteluissa suurin osa osallistujista kertoi ymmärtävänsä paremmin rooliaan valtuustossa sekä sitä, miten paikallispolitiikassa toimitaan.

Myös naisvaltuutettujen sosiaalisen median taitoja tuettiin koulutuksissa, jotka lisäsivät heidän aktiivisuuttaan sosiaalisessa mediassa. Koulutusprosessin alussa vain 26 % osallistujista käytti sosiaalista mediaa poliittisessa kampanjoinnissa. Koulutuksen jälkeen 90 % osallistujista jakoi vähintään kuusi julkaisua poliittisesta toiminnastaan ja sai palautetta ja rohkaisua muilta osallistujilta.

Lisäksi Sri Lankassa perustettiin 56 naiskomiteaa paikallisvaltuustojen yhteyteen, mikä on merkittävä rakenteellinen muutos maan paikallishallinnossa. Komiteat perustettiin naisvaltuutettujen oman aktiivisuuden ja aloitteellisuuden johdosta, ja ne ovat luoneet tilaa naisten puoluerajat ylittävälle yhteistyölle paikallispolitiikassa. Ohjelmassa on tehty vaikuttamistyötä komiteoiden perustamisen puolesta.

Vuonna 2022 Sri Lanka kärsi talouskriisistä, ja OTI järjesti naisvaltuutettujen verkoston jäsenien pyynnöstä verkkokoulutuksia maan talous- ja ruokakriisiin liittyen. Koulutuksista saadun tiedon kannustamina naiset käynnistivät esimerkiksi ravitsemusohjelmia ja tekivät muita paikallisia aloitteita naiskomiteoiden kautta.

Myanmarissa järjestettiin vuonna 2022 neljä demokratiakoulutusta: kaksi täysin virtuaalisesti ja kaksi kasvokkain maan ulkopuolella. Osallistujilta saadun palautteen perusteella on selvää, että demokratiakoulutusten ja dialogin tarve ei ole kadonnut. Eri puolueiden ja etnisten ryhmien toimijat alkoivat pitkän eristyneisyyden ja epäluottamuksen ajan jälkeen suunnitella yhteisiä keskusteluja poliittisista ratkaisuisista ajankohtaisiin ongelmiin omissa osavaltioissaan. Eri etnisiä ryhmiä ja poliittisia näkemyksiä edustavat johtajat olivat halukkaita keskustelemaan yhdessä Myanmarin tulevaisuudesta ja monimutkaisista ja arkaluonteisistakin aiheista, kuten federalismista.

Tämä osoittaa, että luottamusta voidaan edelleen vaalia ja rakentaa alueellisella tasolla Myanmarissa maan hankalasta poliittisesta tilanteesta huolimatta.

Jotta poliittisilla toimijoilla on Myanmarin vaikeassa poliittisessa tilanteessa pääsy laadukkaaseen demokratiakoulutuksen pariin, ohjelmassa kehitettiin verkkosovellus, joka on käytettävissä missä tahansa. MyDemocracy School-sovellus lanseerattiin joulukuussa 2022. Sen avulla käyttäjät voivat vahvistaa demokratiataitojaan ja -tietojaan tutustumalla monipuolisiin materiaaleihin ja keskustelemalla aiheista nimettömästi sovelluksen chatissa. Julkaisutapahtumaan osallistuneet demokratiakoulun alumnit ottivat sovelluksen innolla vastaan ja keskustelivat sovelluksen mahdollisuuksista kattavana ja helposti saatavilla olevana oppimisen välineenä.

Suomessa puolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöjen Demokratia-akatemia 2022 keskittyi demokratian tilaan globaalisti ja kansainväliseen demokratiatukeen. Koulutukseen osallistui 28 osallistujaa kaikista yhdeksästä eduskuntapuolueesta. Lisäksi yhdeksän nuorta osallistui Ranskan Strasbourgiiin suuntautuneelle opintomatkalle, missä ryhmä perehtyi erityisesti Euroopan neuvoston työhön demokratian ja ihmisoikeuksien edistämiseksi. Demokratia-akatemian palautteen mukaan kaikki osallistujat saivat osaamista, jota he voivat hyödyntää poliittisessa toiminnassaan, ja kaikkien tieto demokratian tilasta lisääntyi.

Helmikuussa Demo Finland julkaisi tutkimuksen vammaisten ihmisten osallisuudesta suomalaisissa eduskuntapuolueissa. Demo Finland perusti yhdessä kaikkien eduskuntapuolueiden kanssa työryhmän, jonka tavoitteena on edistää vammaisten ihmisten osallistumista puolueissa. Työryhmä on tarjonnut puolueille tilan keskustella ja jakaa kokemuksia osallisuuskäytännöistä, ja työryhmän jäsenet ovat alkaneet seurata puolueidensa linjauksia ja käytäntöjä vammaisten ihmisten osallisuuteen liittyen. Lisäksi neljä työryhmän jäsentä sekä eduskunnan vammaisasiain yhteistyöryhmän varapuheenjohtaja matkustivat opintomatkalle Nairobiin tutustumaan kenialaisten puolueiden kokemuksiin vammaisten henkilöiden osallisuuden edistämisestä ja osallisuuskäytännön vahvistamisesta.

Demo Finland tukee puolueiden inklusiivisuutta ja demokraattisuutta myös vahvistamalla vuoropuhelua puolueiden ja kansalaisyhteiskunnan välillä:

Kenia Demo Finland ja WFD ovat tukeneet vammaisjärjestöjä ja muita kansalaisjärjestöjä, jotka työskentelevät poliittisen osallistumisen ja edustuksellisuuden edistämiseksi. Tämä on antanut järjestöille mahdollisuuden käydä rakentavaa keskustelua puolueiden kanssa vammaisten henkilöiden osallistumisesta. Ne ovat pystyneet sitouttamaan puolueita uudistuksiin, jotka tukevat laajempaa osallisuutta yhteiskunnassa. Esimerkiksi vammaisjärjestöjen verkostot allekirjoittivat 11 puolueen kanssa yhteisymmärryspöytäkirjan, jonka tavoitteena on virallistaa osapuolten yhteistyö vammaisten ihmisten osallistumista koskevien lakien toimeenpanemiseksi. Puolueet sitoutuivat noudattamaan osallisuusperiaatteita omassa toiminnassaan.

Tunisian politiikkakoulun ensimmäisen vuoden kurssit järjestettiin yhteisesti sekä puolueita että muita yhteiskunnallisia toimijoita edustaville nuorille. Koulutusten päätteeksi kansalaisyhteiskunnan ja puolueiden edustajat päättivät jatkaa säännöllistä yhteydenpitoa kasvokkain ja verkossa, jotta he voivat etsiä yhdessä ratkaisuja maan käynnissä olevaan kriisiin.

Mosambikissa Demo Finland ja IMD jatkoivat kansanedustajien ja kaivannaisteollisuuden vaikutuspiirissä olevien yhteisöjen tapaamisten tukemista. Keskeisten valiokuntien kansanedustajia ja maakuntaparlamenttien jäseniä vieraili yhteensä kymmenellä paikkakunnalla. Ohjelman koulutuksissa kansanedustajat ja maakuntaparlamenttien jäsenet olivat saaneet osaamista ja työkaluja, joita he hyödynsivät valvontavierailuillaan kaivospaikkakunnilla. Vierailuilla tarkasteltiin erityisesti kaivannaisteollisuuden tulojen budjetointiin, yritysten sosiaaliseen vastuuseen ja kaivannaisteollisuuden taloudellisten hyötyjen kanavoimiseen liittyviä kysymyksiä. Poliitikkojen kasvanut osaaminen ja sen myötä vahvistunut omistajuus näkyivät paremmin jäseneltyinä ja laadukkaammin laadittuina raporteina, joissa edustajat erittelivät suosituksia eri sidosryhmille.

Myös parlamenttien välinen kokemustenvaihto on osa ohjelmaa Mosambikissa. Mosambikilaisista kansanedustajista koostuva delegaatio vieraili Suomessa toukokuussa kehittämässä osaamistaan luonnonvarojen demokraattisesta hallinnasta. Vierailun aikana kansanedustajien ymmärrys lisääntyi esimerkiksi kaivannaisteollisuudessa toimivien instituutioiden osaamisen vahvistamisen merkityksestä sekä tarpeesta saada kansalaisten luottamus hallintojärjestelmään. Lisäksi he kiinnittivät eduskunnassa erityistä huomiota kansalaisaloitteeseen suomalaisen demokratian hyvänä käytäntönä.

Marraskuussa ryhmä Demo Finlandin hallituksen jäseniä ja muita eduskuntaryhmien edustajia vieraili Mosambikissa. Molempien maiden kansanedustajat näkivät vierailut erinomaisena tilaisuutena kokemusten vaihtoon ja verkostoitumiseen parlamenttien välillä ja jopa yhteyksien rakentamiseen laajemminkin maiden välille. Lisäksi mosambikilaisia kansanedustajia vieraili myös Botswanassa ja Tansaniassa, missä he keskittyivät erityisesti tutustumaan kansallisten hyvinvointirahastojen malliin. Vastaavan rahaston perustaminen on käynnissä Mosambikissa.

Kokemustenvaihtoa mosambikilaisten ja suomalaisten kansanedustajien välillä.
Kuva: Demo Finland

Miksi uudet taidot tai lisääntynyt itsetuottamus ovat merkittäviä tuloksia?

Politiikassa toimiminen vaatii osaamista ja ymmärrystä esimerkiksi siitä, miten poliittinen päätöksenteko omassa maassa toimii, miten puolueet toimivat yhteistyössä, mitä inklusiivinen demokratia tarkoittaa ja miten maan poliittinen järjestelmä toimii.

Poliittiset toimijat ovat usein tavallisia ihmisiä, jotka ovat päättäneet lähteä mukaan vaikuttamaan erilaisiin asioihin syystä tai toisesta. Tällöin keskeistä on heidän oma osaamisensa –erityisesti demokratiasta. Tätä osaamista voidaan tukea. Itsetunnon, osaamisen ja yhteistyökyvyn kehittymisellä onkin valtava merkitys.

Tavoite 2: Puolueiden välinen vuoropuhelu on lisääntynyt

Rakentava dialogi puolueiden välillä on keskeistä toimivalle monipuoluedemokratialle. Dialogi vahvistaa molemminpuolista kunnioitusta ja kuuntelemista sekä luo tilaa eri näkemyksiä huomioivalle politiikalle. Rakentava ja kunnioittava poliittinen vuoropuhelu lisää kansalaisten luottamusta edustukselliseen demokratiaan. Demo Finland vahvistaa puolueiden välistä dialogia tukemalla kumppaneitaan dialogin fasilitoinnissa ja luomalla luottamuksellisia tiloja dialogille.

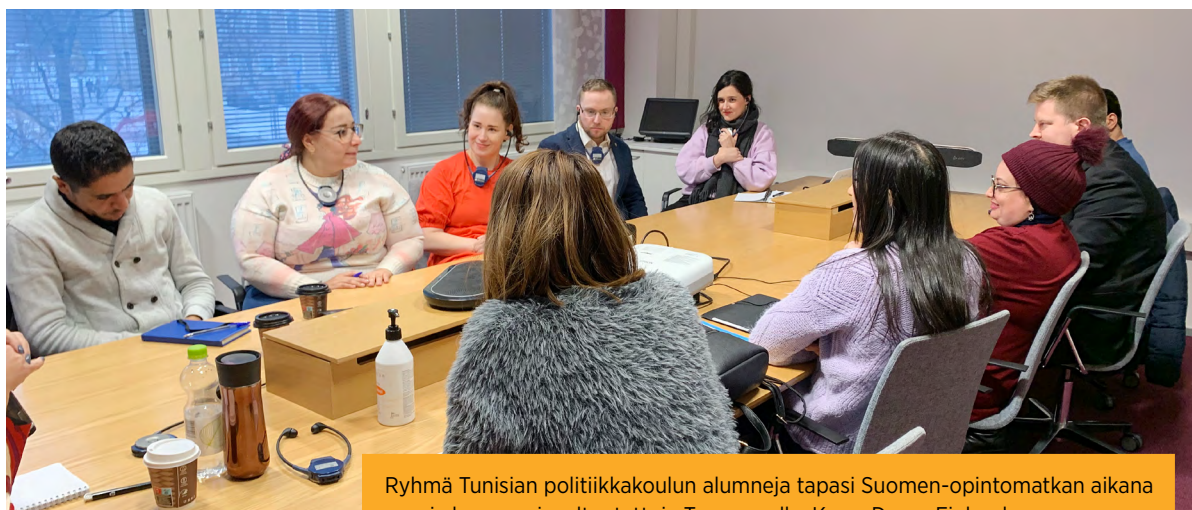
Monipuoluedialogi on väline rauhanrakennukseen ja puolueiden sitouttamiseen toimijoiksi rauhanprosesseissa. Poliittiset puolueet ovat konfliktin jälkeisessä tilanteessa ja rauhanrakentamisen jälkeen vastuussa avointen ja vastuullisten päätöksentekorakenteiden luomisesta, joten niiden sitoutuminen yhteistyöhön on avainasemassa.

Vuonna 2022 Demo Finland jatkoi monipuoluefoorumien ja -verkostojen tukemista useissa maissa sekä perusti kumppaneidensa kanssa uusia. Yhteensä 12 monipuoluefoorumia ja -verkostoa toimi viidessä eri maassa, ja niissä tehtiin kaiken kaikkiaan seitsemän yhteistä kannanottoa tai muuta aloitetta Demo Finlandin tuella.

Yhteensä 12 monipuoluefoorumia ja -verkostoa toimi viidessä eri maassa, ja niissä tehtiin kaiken kaikkiaan seitsemän yhteistä kannanottoa tai muuta aloitetta Demo Finlandin tuella.

Tunisiassa nuorten poliittinen osallistuminen on laskenut arabikevään vallankumouksen jälkeen ja on tällä hetkellä yleisesti ottaen hyvin alhaista. Siksi foorumin luominen nuorten osallistumiselle on ollut yksi ohjelman painopisteistä. Vuonna 2021 perustettiin Nuorisoneuvosto kokoamaan yhteen nuoria, jotka eivät ole mukana puolueiden tai kansalaisjärjestöjen toiminnassa. Vuoden 2022 aikana sen osallistujamäärä kasvoi 20:stä 31:een.

Lisäksi verkkoalustana aloittanutta nuorten yhteistyöfoorumia on kehitetty edelleen pääkaupunkiseudun ulkopuolella asuvien nuorten kohtaamispaikaksi. Osallistujina on puolueissa ja kansalaisyhteiskunnassa aktiivisesti toimivia nuoria, jotka haluavat äänensä kuuluviin uudessa poliittisessä tilanteessa. Tavoitteena on tuoda nuoria yhteen haastavassa poliittisessä kontekstissa, puolustaa demokratiaa ja tuoda nuorten ääntä yhteiskunnalliseen keskusteluun. Vuoden 2022 aikana pidettiin kolme tapaamista, joihin osallistui 38 nuorta.

Ryhmä Tunisian politiikkakoulun alumneja tapasi Suomen-opintomatkan aikana nuoria kaupunginvaltuutettuja Tampereella. Kuva: Demo Finland

Sambiassa naisten kansallisen tason monipuoluefoorumi on vakiinnuttanut paikkansa naisten poliittisen osallistumisen keskeisenä puolestapuhujana. Foorumin uuden puheenjohtajan mukaan foorumin toiminta jatkuu siitä huolimatta, että Demo Finlandin tukema ohjelma oli päättymässä. Vuonna 2022 foorumi julkaisi kolme yhteistä tiedotetta. Nämä liittyivät osallisuuteen kestävä kehityksen kysymyksissä, suosituksiin sukupuolitietoisesta budjetoinnista valtiovarainministeriössä sekä kansainväliseen demokratiapäivään. Demokratiapäivän kannanotossaan foorumi korosti lehdistönvapauden merkitystä demokratialle, rauhalle ja kestävä kehityksen tavoitteille.

Sambiassa toimiva vammaisten poliitikkojen verkosto selkeytti ja vahvisti rooliaan politiikassa. Verkoston neljä tapaamista järjestettiin Mansassa ja Lusakassa, ja niihin osallistui 63 naista ja 57 miestä. Tapaamisten aiheina olivat esimerkiksi vaikuttaminen puolueisiin vammaisten ihmisten osallisuuden vahvistamiseksi, tietoisuuden lisääminen vammaisten ihmisten poliittisista oikeuksista, vaalijärjestelmän inklusiivisuuden edistäminen ja puolueiden sitoutuminen osallisuussuunnitelmien toteuttamiseen. Verkostolle on selkeä tarve, mikä käy ilmi vammaisten poliitikkojen suuresta kiinnostuksesta osallistua sen toimintaan.

Miksi on merkityksellistä seurata puolueiden yhteisiä kannanottoja?

Puolueiden yhteiset julkilausumat ja muut vastaavat ovat pieniä merkkejä siitä, että maissa, joissa puolueet eivät välttämättä ole aiemmin olleet lainkaan tekemisissä toistensa kanssa, on voitu luoda yhteistyön henkeä, joka edistää demokratiaa ja rauhaa.

Konkreettisen yhteisen lakialoitteen tai julkilausuman aikaansaaminen vaatii pitkäjänteistä työtä: fasilitoituja tapaamisia, toimintamallien sopimista, luottamuksen rakentamista. Toteutuessaan se on kuitenkin merkki koko yhteiskunnalle siitä, että päättäjät pystyvät neuvottelemaan asioista riitelyn sijaan.

Myanmarissa aiempi työ monipuoluedialogin tukemiseksi oli keskeytetty vuonna 2021 tapahtuneen sotilasvallankaappauksen vuoksi. Oli kuitenkin selvä tarve turvalliselle tilalle, missä eri poliittiset toimijat voivat jälleen olla yhteydessä toisiinsa ja jakaa kokemuksiaan. Ensimmäisessä alueellisessa sidosryhmätapaamisessa vuoden 2022 lopussa 13 yhteiskunnallista ja poliittista toimijaa pääsi rakentamaan uudelleen keskinäistä yhteyttään. Heidän yhteisenä toiveenaan oli tila vuoropuhelulle, jossa keskeisiä alueellisia kysymyksiä voidaan käsitellä eri toimijoiden kesken. Myanmarin hyvin epävakaa ja polarisoituneessa kontekstissa tämä on merkittävä askel kohti uudelleen avautuvaa dialogiyhteyttä.

Suomessa puolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöille järjestetty Demokratia-akatemia tarjosi turvallisen paikan vertaisoppimiselle ja dialogille. Demokratia-akatemiassa painottui vahvasti monipuoluedialogi osallistujien dialogitaitojen vahvistamiseksi, ja siihen sisältyi fasilitoitu dialogi demokratian uhkakuvista Suomessa. 92 % Demokratia-akatemian osallistujista kertoi palautteessa, että yhteistyö ja vuoropuhelu muiden poliittisten puolueiden kanssa oli hyödyllistä.

Poliittiset nuoriso- ja opiskelijajärjestöt keskustelivat Demokratia-akatemiassa demokratian tilasta. Kuva: Demo Finland

Demokratia-akatemioiden dialogisuus oli osallistujien keskuudessa erittäin arvostettu, sillä tiloja vastaavaan, kaikki puolueet kokoavaan rakentavaan keskusteluun on rajallisesti.

Demo Finland kannusti Demokratia-akatemian osallistujia laatimaan yhteisen kannanoton. Kannottoa laatiessaan osallistajat harjoittelivat samalla rakentavaa vuoropuhelua ja yhteistyötä. Demokratia-akatemiaan kuuluvalla opintomatalla osallistajat löysivät kaikkia yhdistävän aiheen, josta he työstivät matkan jälkeen yhteisen kannanoton. Kannanotossa kaikkien eduskuntapuolueiden nuoriso- ja opiskelijajärjestöt vaativat tukea Ukrainan, Venäjän ja Valko-Venäjän kansalaisyhteiskunnille.

Demokratia-akatemian alumneille perustettiin alumniverkosto, jonka tarkoituksena on olla turvallinen paikka nuorten monipuoluedialogille ja verkostoitumiselle yli puoluerajojen. Alumniverkostolla oli vuoden aikana kaksi tapaamista: ensimmäisessä keskusteltiin demokratiasta, digitaalisesta vallasta ja uusista osallistumisen muodoista yhdessä Sitran kanssa ja toisessa nuorten poliittisesta osallistumisesta yhdessä Suomessa opintomatalla vierailevien Tunisian politiikkakoulun alumnie kanssa. Alumniverkostoon kuului vuoden 2022 lopussa 34 osallistujaa kaikista eduskuntapuolueista. He edustavat vuosien 2020–2022 Demokratia-akatemioiden alumneja.

Kymmenestä suomalaisesta kansanedustajasta koostuva Rauha ja dialogi -ryhmä syvensi osaamistaan rauhanvälityksen ja monipuoluedialogin teemoissa. Vuonna 2022 ryhmässä edustettuina olevien eduskuntapuolueiden määrä kasvoi ryhmän uuden jäsenen myötä seitsemästä kahdeksaan, ja ryhmä osallistui Demo Finlandin ja ETH Zürichin järjestämään lisäkoulutukseen. Koulutus keskittyi rauhanprosessien osallistavuuteen ja parlamenttien rooliin rauhan ylläpitämisessä. Koulutuksen seurauksena osallistujien ymmärrys demokratian ja rauhan ja turvallisuuden yhteyden merkityksestä vahvistui.

Demo Finlandin ja sen kumppaneiden kyky toimia puolueettomana monipuoluedialogin fasilitoijana vaatii jatkuvaa oppimista. Vuonna 2022 Demo Finlandin koko henkilökunta osallistui Erätauko-dialogimenetelmän koulutukseen ja opetteli toimimaan Erätauko-fasilitaattorina.

Ovatko kaikki tulokset mitattavia?

Yhteisiä kannanottoja ja muita aloitteita sekä jossain määrin koulutusten osallistujien tietojen tai taitojen kehittymistä voidaan mitata. Demokratiatuen tulosten mittaaminen ei kuitenkaan aina ole yksiselitteistä. Demokratiatyö tuottaa parhaimmillaan laadullisia tuloksia, joita voi olla vaikea tiivistää tilastoihin tai numeerisiin muutoksiin. Usein kyse on politiikassa mukana olevien tai mukaan vaikuttamaan haluavien oman ymmärryksen ja asenteiden muuttumisesta esimerkiksi toisten poliittisten ryhmien ajattelua kohtaan. Onnistuessaan nämä muutokset tuottavat demokraattisemmin ajattelevia päättäjiä.

Tavoite 3: Puolueiden sitoutuminen demokratiatukeen näkyy politiikassa

Demokratian tukeminen ja vahvistaminen kaikkialla maailmassa edellyttää vahvaa vaikuttamistyötä ja kansainvälistä yhteistyötä. Suomi ja Euroopan unioni ovat sitoutuneet tukemaan demokratiaa kansainvälisesti, mutta arvopohjainen sitoutuminen ei välttämättä aina näy riittävästi käytännössä. Demo Finland vahvistaa Suomen ja EU:n demokratiatukipolitiikkaa tarjoamalla omaa asiantuntemustaan päättäjille. Demo Finland tekee kansainvälistä yhteistyötä osallistumalla erilaisten verkostojen toimintaan ja nostamalla esiin suomalaisten poliitikkojen osaamista. Kansainvälisissä verkostoissa Demo Finlandin tuoma lisäarvo perustuu erityisesti suomalaisten puolueiden inkluusiivisuuteen ja kykyyn hyödyntää puolueiden asiantuntemusta kansalaisyhteiskunnasta ja poliittisista oikeuksista.

Demo Finland pyrkii strategiakaudella 2021–2025 vakiinnuttamaan asemansa tunnustettuna monipuoluedemokratian asiantuntijana. Tavoitteena on, että Demo Finlandin demokratiaosaamista hyödynnetään entistä laajemmin ja sen viestintä tavoittaa yhä laajemman kohdeyleisön.

Vuonna 2022 Demo Finland jatkoi asemansa vahvistamista johtavana demokratiatuen asiantuntijana Suomessa. Demo Finland seurasi käynnissä olevia ja alkavia, demokratiatuen kannalta keskeisiä politiikkaprosesseja ja tarjosi asiantuntemustaan puolueiden ja linjausten valmistelijoiden käyttöön. Käytännössä tämä tarkoitti osallistumista ministeriöiden ja eduskunnan kuulemistilaisuuksiin, lausuntojen ja kannanottojen tuottamista sekä eri verkostojen ja sidosryhmien yhteisiin kannanottoihin osallistumista. Kaiken kaikkiaan Demo Finlandia kuultiin 20 politiikkaprosessissa. Demo Finlandin asiantuntijat pitivät myös 13 puheenvuoroa eri sidosryhmien tilaisuuksissa, joista kaksi oli puolueiden järjestämiä.

Demo Finlandia kuultiin 20 politiikkaprosessissa. Demo Finlandin asiantuntijat pitivät myös 13 puheenvuoroa eri sidosryhmien tilaisuuksissa.

Yksi tärkeimmistä politiikkaprosesseista, joihin Demo Finland osallistui, oli hallituksen periaatepäätös Suomen demokriapolitiikasta 2020-luvulla. Siinä kansainvälisen demokriakehityksen tukeminen on yksi Suomen demokriapolitiikan kuudesta päälinjauksesta, ja myös Demo Finland mainitaan. Toinen tärkeä prosessi oli ministeriöiden tulevaisuuskatsaus 2022. Katsauksessa demokriatan haasteet ja globaalin demokriatan tilan taantuminen tunnustetaan selvästi yhtenä

tulevaisuuteen vaikuttavista trendeistä. Lisäksi katsauksessa on toimenpiteitä demokratian vahvistamiseksi niin Suomessa kuin kansainvälisestikin usean eri ministeriön alaisuudessa.

Demo Finland tarjosi asiantuntemustaan demokratiatuesta ja globaalista demokratian tilasta suomalaisille puolueille kutsumalla puolueiden edustajia demokratiaa käsitteleviin tapahtumiin, julkaisemalla raportteja ja osallistumalla jäsenpuolueidensa puoluekokouksiin. Puolueiden alkaessa valmistautua vuoden 2023 eduskuntavaaleihin Demo Finland antoi puolueille tukea ja kävi keskusteluita demokratiatuen näkymiseksi puolueiden vaaliohjelmassa. Demo Finland tapasi keskeisiä tahoja kaikista eduskuntapuolueista; keskusteluita käytiin vuoden 2022 aikana esimerkiksi puoluejohtajien, kansanedustajien ja puolueiden ulkopoliittisten asiantuntijoiden kanssa.

Puolueiden viimeisimmissä politiikoissa ja ohjelmissa yhdeksästä eduskuntapuolueesta kahdeksan oli sitoutunut kehityspolitiikan ylivaalikautiseen selontekoon, jossa demokratia on yksi painopisteistä, viidellä demokratia mainittiin kehitysyhteistyön painopisteenä ja viidellä ulkopoliittikan tavoitteena. Lisäksi kaikkiaan kuusi puoluetta mainitsee demokratian tukemisen joko kehitys- tai ulkopoliittikan kautta.

Suomalaisten puolueiden edustajat tutustuivat kenialaisten puolueiden käytäntöihin vammaisten henkilöiden osallisuuden edistämiseksi. Kuva: Demo Finland

Vaikuttamistyö ja viestintä

Demo Finlandin vaikuttamistyön tavoitteena on demokratiatuen vahvistuminen puolueiden ohjelmissa sekä kansallisessa ja kansainvälisessä politiikassa.

Edellisessä luvussa mainittuihin politiikkaprosesseihin osallistumisen lisäksi Demo Finland antoi lausuntoja eduskunnan eri valiokunnille. Valtiovarainvaliokunnan hallinto- ja turvallisuusjaosto pyysi Demo Finlandia kuultavaksi valtion vuoden 2022 talousarviosta, minkä lisäksi Demo Finland antoi kirjallisen lausunnon talousarviosta ulkoasiainvaliokunnalle.

Lisäksi Demo Finland jatkoi Suomen kansallisen Nuoret, rauha ja turvallisuus -toimintasuunnitelman (YK:n päätöslauselma 2250) toimeenpanon ja seurannan tukemista ulkoministeriön koordinoiman seurantaryhmän kautta. Demo Finland osallistui Suomen neljännen kansallisen Naiset, rauha ja turvallisuus -toimintasuunnitelman (YK:n päätöslauselma 1325) valmisteluprosessiin. Demo Finland oli myös Kehityspoliittisen toimikunnan ja Kestävän kehityksen toimikunnan jäsen.

EU-tasolla Demo Finland teki vaikuttamistyötä eurooppalaisten demokratiajärjestöjen kattojärjestön European Partnership for Democracy (EPD) kautta. Demo Finland osallistui aktiivisesti EPD:n vaikuttamistyöhön kommentoimalla EU:n ihmisoikeuksia ja demokratiaa koskevan toimintasuunnitelman 2020–2024 väliarviointia sekä oikeusvaltioreporttia 2022 sekä seuraamalla Team Europe Democracy -aloitetta. Kun EPD:n ja tutkimusinstituutti Carnegie Europeanin yhteinen projekti European Democracy Hub julkaisi vuosikatsauksensa demokratiatuesta, Demo Finland kokosi siihen tietoa Suomen demokratiatuesta ja demokratia politiikasta.

Vuosi 2022 oli Yhdysvaltain presidentin Joe Bidenin käynnistämän kansainvälisen demokratiahuippukokouksen ”toiminnan vuosi”. Demo Finland osallistui Ruotsin, Romanian, Georgetownin yliopiston Naiset, rauha ja turvallisuus -instituutin (GIWPS) ja International IDEA:n yhdessä johtaman ”Gender Equality as Prerequisite for Democracy” -monitoimijaryhmän eli kohortin toimintaan. Kohortin tarkoituksena oli tuoda esiin sukupuolten tasa-arvon ja demokratian välistä yhteyttä ja kehittää politiikkasuosituksia naisten osallistumisen vahvistamiseksi demokratiassa. Kohortin työ jatkuu vuonna 2023. Kohortin lisäksi Demo Finland oli mukana tuottamassa suosituksia vuoden 2023 maaliskuussa pidettyyn toiseen kansainväliseen demokratiahuippukokoukseen osana Global Democracy Coalition -verkostoa. Verkosto koostuu yli 90 demokratia toimijasta eri puolilta maailmaa.

Yhdessä kansainvälisten sidosryhmien kanssa Demo Finland osallistui kahden sukupuolten tasa-arvoa käsittelevän julkaisun tuottamiseen. Osana Political Party Peer Networkia (PPPPeer) Demo Finland, The Oslo Center, National Democratic Institute ja International IDEA tuottivat julkaisun naiseen kohdistuvasta väkivallasta politiikassa. Se esittelee keinoja, joilla puolueet voivat ennaltaehkäistä naiseen kohdistuvaa väkivaltaa sekä puuttua siihen naisten poliittisen osallistumisen vahvistamiseksi. Demo Finland tuotti myös yhdessä International IDEA:n kanssa tutkimuksen sukupuolten välisen tasa-arvon toteutumisesta politiikassa Etiopiassa.

Demo Finland oli mukana tuottamassa suosituksia vuoden 2023 maaliskuussa pidettyyn toiseen kansainväliseen demokratiahuippukokoukseen osana Global Democracy Coalition -verkostoa.

Poliitikot keskustelivat SuomiAreenassa puolueiden välisestä dialogista. Kuva: Demo Finland

Demo Finlandin viestinnän tavoitteena on lisätä ymmärrystä demokratian merkityksestä kestäväälle kehitykselle ja osallistavien poliittisten puolueiden merkityksestä toimivalle monipuoluedemokratialle sekä vahvistaa Demo Finlandin asemaa Suomen johtavana kansainvälisen demokratiatuen asiantuntijana. Demo Finlandin viestinnän pääkohderyhmiä ovat suomalaiset puolueet ja poliitikot, demokratiatuen rahoittajat sekä demokratia-asiantuntijat Suomessa ja kansainvälisesti.

Demo Finlandin pääviestintäkanavat olivat sen verkkosivut, säännöllisesti ilmestyvä uutiskirje ja sosiaalisen median alustat Facebook, Twitter, Instagram ja LinkedIn. Demo Finlandin verkkosivujen analytiikkatyökalu vaihtui tammikuussa 2022, joten tiedot verkkosivujen kävijämääristä eivät välttämättä ole vertailukelpoisia aikaisempien tilastojen kanssa. Tilastot osoittavat kuitenkin 86 prosentin kasvua verkkosivujen kävijämäärässä. Suomenkielisen uutiskirjeen tilaajamäärä kasvoi vuoden aikana 15 %, ja englanninkielisen uutiskirjeen kasvoi 19 %. Lisäksi uutiskirjeiden keskimääräinen avausaste nousi 23,6 prosentista 27 prosenttiin.

Demo Finland tapasi viiden puoluedian toimittajia ja viesti puoluedioille ajankohtaisista demokratia-aiheista koko vuoden ajan. Demo Finlandille tärkeä teema, demokratian ja turvallisuuden välinen yhteys, sai medianäkyvyyttä syksyllä, kun Helsingin Sanomat, kaksi puoluedia sekä kestävään kehitykseen keskittyvä verkkojulkaisu Maailma.net haastattelivat Demo Finlandin kansainvälisen demokratiapäivän seminaarin pääpuhujaa Laura Thorntonin aiheesta.

Demo Finland järjesti useita julkisia tapahtumia ja keskusteluja, joihin osallistui ainakin 1060 henkilöä:

Demo Finlandin keväällä julkaiseman vammaisten ihmisten osallisuutta suomalaisissa puolueissa käsittelevän selvityksen julkaisutilaisuus kokosi puolueiden jäseniä ja työntekijöitä keskustelemaan vammaisten ihmisten osallistumisen tilasta puolueissa. Verkossa järjestetyn tilaisuuden työpajoissa osallistujat jakoivat kokemuksia ja keskustelivat rakentavasti ja ratkaisukeskeisesti vammaisten ihmisten poliittisen osallistumisen haasteista ja hyvistä käytännöistä. Puolueiden osoittaman kiinnostuksen ja aktiivisuuden myötä Demo Finland perusti yhdessä eduskuntapuolueiden kanssa työryhmän jatkamaan työtä osallistavamman politiikan edistämiseksi.

Toukokuun Maailma kylässä -festivaalilla Demo Finland järjesti keskustelun puntaroivasta demokratiasta ilmastopolitiikassa. Keskustelussa pohdittiin tapoja lisätä kansalaisten osallistumista ilmastopolitiikkaan, ja panelisteina olivat ympäristö- ja ilmastoministeri, ilmastotoimia arvioivan kansalaisraadin jäsen sekä raadun loppuraportin kirjoittamiseen osallistunut tutkija.

SuomiAreenassa Demo Finland järjesti puolueiden välisestä dialogista paneelikeskustelun, jossa poliitikot kaikista eduskuntapuolueista keskustelivat dialogin ja yhteistyön merkityksestä ja antoivat esimerkkejä rakentavasta yhteistyöstä puoluerajojen yli. Keskustelun ystävällinen ilmapiiri ja poliitikkojen sitoutuminen dialogiin huomattiin myös yleisössä, ja keskustelu sai hyvää palautetta sekä yleisöltä että puhujilta itseltään.

Kansainvälisenä demokratiapäivänä Demo Finland järjesti yhdessä eduskunnan kansainvälisen osaston kanssa seminaarin, jonka teema oli demokratian ja turvallisuuden välinen yhteys. Seminaarin avauspuheenvuoron piti ulkoministeri Pekka Haavisto videon välityksellä, ja pääpuhujana oli yhdysvaltalaisen German Marshall Fund -ajatushautomon Alliance for Securing Democracy -hankkeen johtaja Laura Thornton. Seminaarin paneelikeskusteluissa yhdeksän poliitikkoa eri puolueista kävivät vilkasta keskustelua ihmisoikeuksien ja demokratian roolista Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikassa.

Kansainvälisen demokratiapäivän seminaari eduskunnassa. Kuva: Demo Finland

Hallinto ja talous

Demo Finlandin työ vaatii työntekijöiltä erityisosaamista, kuten diplomaattista sensitiivisyyttä, maakohtaista asiantuntemusta sekä erinomaisia vuorovaikutustaitoja haastavassa monipuolueyhteistyön kontekstissa. Demo Finland ylläpitää motivoivaa työilmapiiriä, joka tukee henkilökunnan ammatillista osaamista ja työssä jaksamista koulutuksin, keskinäiseen oppimiseen kannustaen ja tarjoten mahdollisuuksia kerryttää uusia taitoja.

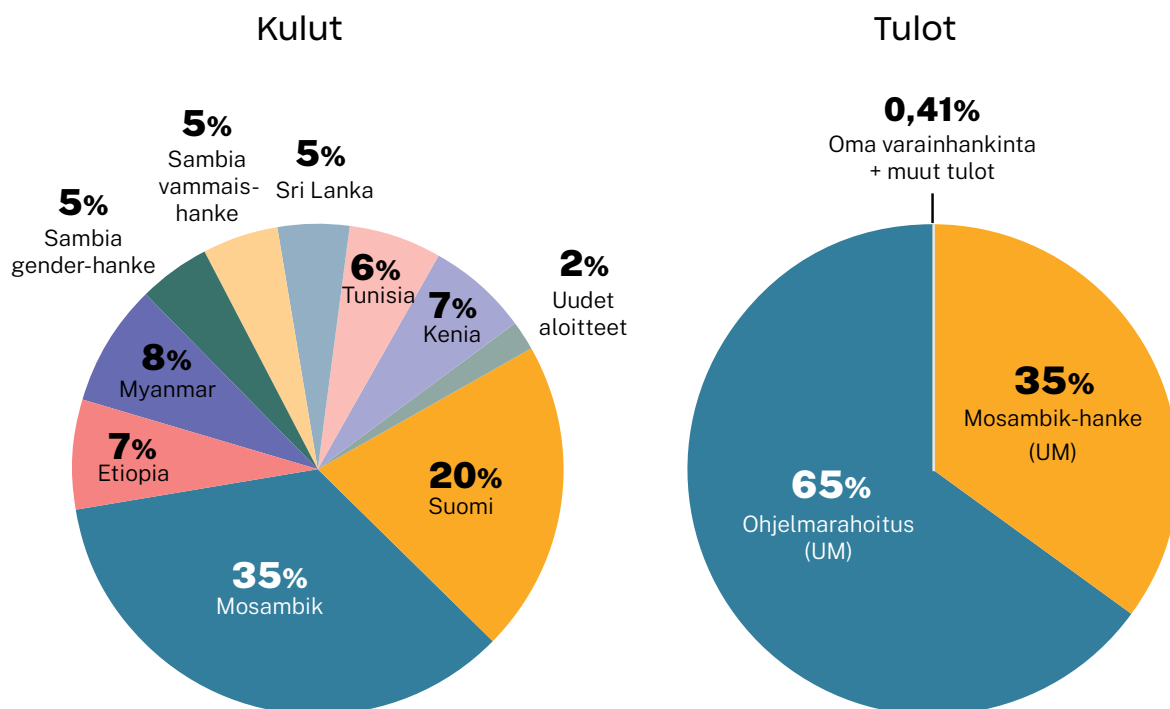
Vuonna 2022 Demo Finlandin toimistolla Helsingissä työskenteli 10 demokratiatuen ja kansainvälisen yhteistyön asiantuntijaa. Vakituisen henkilökunnan tukena toimi vuoden aikana kaksi harjoittelijaa.

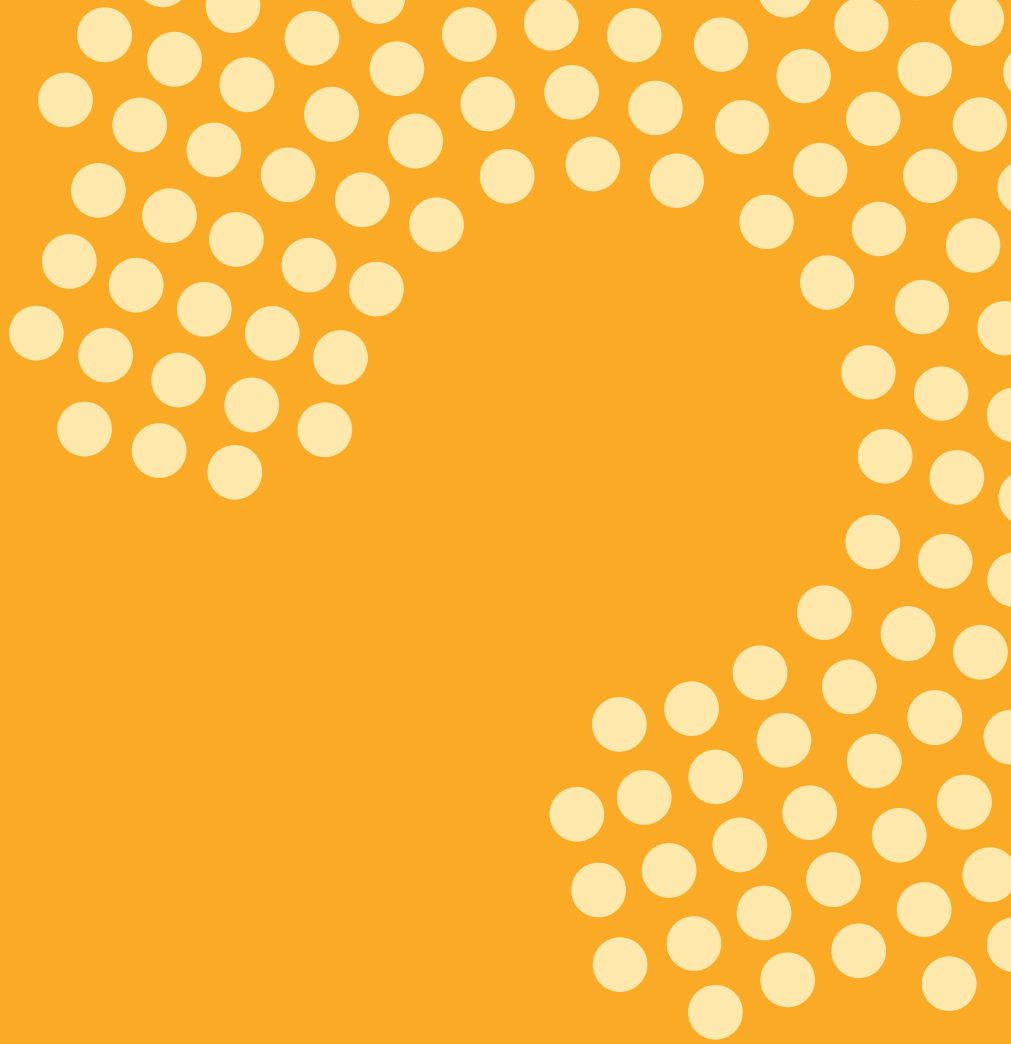
Demo Finlandin hallitus valitaan sen jäsenpuolueiden edustajista kahdeksi vuodeksi kerrallaan, ja sen puheenjohtajuus on kiertävä. Vuonna 2021 aloittanut hallitus jatkoi toimintaansa vuonna 2022, ja sen kokoonpano oli seuraava:

Keskusta	kaksi paikkaa (ml. puheenjohtaja)
Liike Nyt	yksi paikka (1. varapuheenjohtaja)
Kokoomus	kaksi paikkaa (ml. 2. varapuheenjohtaja)
SDP	kaksi paikkaa
Perussuomalaiset	kaksi paikkaa
Vihreät	yksi paikka
Vasemmistoliitto	yksi paikka
RKP	yksi paikka
Kristillisdemokraatit	yksi paikka

Ulkoministeriön rahoittaman ohjelman kulut olivat vuonna 2022 noin 1,71 miljoonaa euroa. Lisäksi Demo Finland sai ulkoministeriöltä erillisrahoitusta kahdenväliseen ohjelmaan Mosambikissa. Siitä noin 49 000 euroa käytettiin Suomessa, noin 829 000 euroa Mosambikissa ja noin 32 000 euroa Hollannissa. Yhdessä The Oslo Centerin kanssa Demo Finland sai Ruotsin valtion kehitysyhteistyövirasto SIDA:lta rahoitusta konsortion toteuttamaan ohjelmaan Somaliassa. Demo Finlandin osuus 5 200 euroa kattoi Demo Finlandin suoria henkilöstökuluja. Demo Finlandin oma varainhankinta koostui puolueiden jäsenmaksuista, joita kertyi noin 10 000 euroa.

Demo Finlandin oma pääoma kasvoi 10 830 eurolla, ja oli vuoden lopussa 58 863 euroa.

DEMO
FINLAND

Puolueiden kansainvälinen demokratiayhteistyö – Demo Finland on kaikkien eduskuntapuolueiden yhteistyöjärjestö. Se toimii demokratian edistämiseksi vahvistamalla erityisesti naisten, nuorten ja vammaisten ihmisten poliittista osallistumista sekä tukemalla puolueiden välistä dialogia.

www.demofinland.org